

**ИЗПИТ ПО ДИЗАЙН И АНАЛИЗ НА АЛГОРИТМИ
ЗА СПЕЦИАЛНОСТ “КОМПЮТЪРНИ НАУКИ” — 2. КУРС, 1. ПОТОК
(СУ, ФМИ, 26 ЮЛИ 2020 Г.)**

Указания:

- 1) Имената на всички алгоритми и структури от данни да са на български език.
- 2) Ако сортирате някакви данни, уточнявайте вида на използваната сортировка.
- 3) Решенията да бъдат описани подробно.
- 4) Можете да използвате наготово всички алгоритми, изучени на лекции.

Задача 1. Съставете алгоритъм със сложност по време $O(n)$ и по памет $O(1)$, който пресмята броя на всички сборове с цяла стойност $n \geq 0$, съставени само от единици, двойки и тройки. Редът на събираемите има значение. Допускат се сборове с едно събираемо и без събираеми. Например числото $n = 3$ притежава четири представяния: $1 + 1 + 1$, $2 + 1$, $1 + 2$ и самото 3 .

Опишете алгоритъма на Си или на псевдокод като функция `int F(int n)`.

Задача 2. Масивите $P[1 \dots n]$ и $Q[1 \dots n]$ се състоят от положителни реални числа (цели или дробни). $P[1 \dots n]$ съдържа размерите на n парчета кашкавал; $Q[1 \dots n]$ — желанията на n клиенти: k -тият клиент настоява да получи парче с размер, не по-малък от $Q[k]$. Предложете алгоритъм, който за време $O(n \log n)$ раздава парчетата кашкавал по такъв начин, че всички клиенти да са доволни, или установява, че това е невъзможно. Опишете алгоритъма на псевдокод.

Задача 3. Търговска компания е произвела нова марка стока и е проучила настроенятията сред група хора. Търговската компания разполага със сведения от вида: “Ако A купи от новата стока, то след d дена B също ще купи от нея.” Един купувач може да бъде повлиян и да повлияе на няколко души от групата. Числата d зависят от A и B и са неотрицателни реални числа (вкл. дробни). Един от рекламните агенти на търговската компания съобщава, че клиентът X от въпросната група току-що си е купил от новата стока. Търговската компания иска да разбере за всеки от групата след колко дни най-рано ще купи от стоката.

Представете входните данни като граф G ; обяснете какво представляват върховете и ребрата, посоките и теглата на ребрата (ако имат посоки и тегла). Предложете най-бърз алгоритъм, който по даден граф G и първи купувач X намира за всеки човек от проучената група след колко дена най-рано ще купи от новата стока. Изберете с обосновка някой известен алгоритъм върху графи.

Задача 4. Докажете, че алгоритмичната задача Problem4 е **NP**-пълна.

Вход: 1) масив $A[1 \dots n]$ от цели положителни числа;

2) масив $B[1 \dots m]$ от цели неотрицателни числа.

Въпрос: Съществуват ли подмножество на A и непразно подмножество на B с равни сборове?

Всички алгоритми (вкл. редукцията) да се опишат на псевдокод или на Си.

РЕШЕНИЯ

Задача 1 се решава чрез *динамично програмиране*: първо пресмятаме броя на начините за представяне на целите неотрицателни числа, по-малки от n . Поради ограничението за паметта няма да пазим всички пресметнати бройки, а само последните три.

Описание на алгоритъма на псевдокод:

$F(n)$: цяло неотрицателно число)

- 1) $a \leftarrow 0$ // Брой представяния на числото -2 .
- 2) $b \leftarrow 0$ // Брой представяния на числото -1 .
- 3) $c \leftarrow 1$ // Брой представяния на числото 0 .
- 4) **for** $k \leftarrow 1$ **to** n **do**
- 5) $d \leftarrow a + b + c$ // Брой представяния на числото k .
- 6) $a \leftarrow b$ // Брой представяния на числото $k-2$.
- 7) $b \leftarrow c$ // Брой представяния на числото $k-1$.
- 8) $c \leftarrow d$ // Брой представяния на числото k .
- 9) **return** c // Брой представяния на числото n .

Алгоритъмът има сложност по време $\Theta(n)$ заради цикъла с начало на ред № 4. Сложността по памет е $\Theta(1)$, тъй като локалните променливи a , b , c и d са от примитивен тип (стойностите им са цели числа).

Задача 2 може да се реши с помощта на *сортиране*. Понеже се изисква времева сложност $O(n \log n)$, трябва да използваме някоя бърза сортировка, например пирамидално сортиране.

Описание на алгоритъма на псевдокод:

Distribute($P[1\dots n]$, $Q[1\dots n]$)

- 1) Sort($P[1\dots n]$)
- 2) Sort($Q[1\dots n]$)
- 3) **for** $k \leftarrow 1$ **to** n **do**
- 4)   **if** $P[k] < Q[k]$
- 5)   **return** false // Няма как всички да са доволни.
- 6)   **print** $P[k]$, $Q[k]$ // Даваме парче № k на клиент № k .
- 7) **return** true // Всички клиенти са доволни.

Задача 3. Групата от хора може да бъде представена чрез ориентиран граф: върхове са хората, ребра са влиянията между тях. По-точно, всяко сведение от вида: “Ако A купи от новата стока, то след d дена B също ще купи от нея.” се представя като ребро с тегло d от върха A към върха B .

Търсим най-къси пътища от дадения връх X до всички върхове на графа: дължината на най-къс път от X до Y показва след колко дена Y ще си купи новата стока. Щом теглата на ребрата са неотрицателни, можем да използваме **алгоритъма на Дейкстра**, но не и обхождане в ширина (графът е тегловен).

Задача 4. Това, че алгоритмичната задача Problem4 е NP-трудна, се доказва чрез полиномиална редукция $\text{SubsetSum} \leq_P \text{Problem4}$:

Описание на редукцията на псевдокод:

$\text{SubsetSum}(A[1 \dots n], S)$

- 1) $m \leftarrow 1$
- 2) $B[1 \dots m]$: масив с един елемент
- 3) $B[1] \leftarrow S$
- 4) **return** Problem4($A[1 \dots n], B[1 \dots m]$)

Редукцията се състои в тълкуването на числото S като масив с един елемент. Тази редукция е полиномиална, защото първите три реда се изпълняват за константно време (а то е полином на n от нулева степен).

Коректност на редукцията:

Функцията $\text{SubsetSum}(A[1 \dots n], S)$ връща “истина”.

$\Leftrightarrow$ (От ред № 4.)

Problem4($A[1 \dots n], B[1 \dots m]$) връща “истина”.

$\Leftrightarrow$ (От постановката на задачата Problem4.)

Има подмножество на $A[1 \dots n]$ и непразно подмножество на $B[1 \dots m]$ с равни сборове.

$\Leftrightarrow$ (От ред № 1 и ред № 2 следва, че $B[1 \dots m] = (S)$.)

Има подмножество на $A[1 \dots n]$ и непразно подмножество на $\{S\}$ с равни сборове.

$\Leftrightarrow$ ($\{S\}$ е единственото непразно подмножество на $\{S\}$.)

Има подмножество на $A[1 \dots n]$ със сбор S .

Доказахме, че функцията $\text{SubsetSum}(A[1 \dots n], S)$ връща “истина” $\Leftrightarrow$ съществува подмножество на $A[1 \dots n]$ със сбор S .

Тази еквивалентност точно съвпада с постановката на задачата SubsetSum, следователно редукцията е коректна.

За да докажем, че $\text{Problem4} \in \mathbf{NP}$, трябва да съставим бърз алгоритъм за проверка на предложено решение. Сертификат ще бъдат двете подмножества на масивите $A[1 \dots n]$ и $B[1 \dots m]$, за чието съществуване се пита в Problem4 . Ще представим подмножествата чрез логически масиви $P[1 \dots n]$ и $Q[1 \dots m]$.

```
CheckProblem4 (A[1...n], B[1...m], P[1...n], Q[1...m])
1) sumA ← 0
2) sumB ← 0
3) nonemptyB ← false
4) for k ← 1 to n do
5)     if P[k]
6)         sumA ← sumA + A[k]
7) for k ← 1 to m do
8)     if Q[k]
9)         sumB ← sumB + B[k]
10)     nonemptyB ← true
11) return nonemptyB and (sumA = sumB)
```

Сертификатът е къс, тъй като общата дължина $n + m$ на масивите P и Q е полином (от първа степен) на дължината на входа на задачата Problem4 — масивите A и B . Алгоритъмът за проверка на предложено решение се изпълнява за време $\Theta(n + m)$ при всякакви входни данни, тоест времето на алгоритъма е полином (от първа степен) на дължината на входа на задачата Problem4 .

Щом има къс сертификат и бърз алгоритъм за проверка, то $\text{Problem4} \in \mathbf{NP}$. Тъй като Problem4 е $\mathbf{NP}$ -трудна задача от $\mathbf{NP}$, то тя е $\mathbf{NP}$ -пълна.

СХЕМА ЗА ТОЧКУВАНЕ

Всяка задача носи по 20 точки с изключение на задача 4. Тя носи 40 точки:
— 20 точки за установяване, че $\text{Problem4} \in \mathbf{NP}$;
— 20 точки за доказателство, че Problem4 е $\mathbf{NP}$ -трудна задача.